

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ОЛИЙ ВА ЎРТА МАХСУС
ТАЪЛИМ ВАЗИРЛИГИ

ТОШКЕНТ ТЕМИР ЙЎЛ МУХАНДИСЛАРИ ИНСТИТУТИ

ЎЗЛУКСИЗ ТАЪЛИМ ТИЗИМИДА ИННОВАЦИЙ
ТЕХНОЛОГИЯЛАРИДАН ФОЙДАЛАНИШ

МАКОЛАЛАР ТЎПЛАМИ

Тошкент
Ўзбекистон Республикаси Фанлар академияси
«Фан» нашриёти
2009

Ушбу урида, айниқса, бўлгани кун раҳбарларнинг муваффақияти ва умид бўлган муносабатини, Ватанга бўлган сadoхат билан узвий бағрик ҳoлда бўлидиган бўлиди. Қарларнинг танлаш ва жой-joyига қўйишда Президент И. А. Каримов асарларида раҳбарларнинг таъкиддоо ўттиган қунидан кукусийлари, яъни улариинг.

І.Рахбярнікка моcлiтi.

2. Мазьупиттн хис этиш даражаси.

3. Садокат, мустақилликка бўлган ишонччи.

4.Собиқ тоталитар тузумга бўлган муносабат, унинг асоратларидан
 гўгри ҳулоса чиқара олиш.

5.Ташкилотчилик қобилияти.

6. Мустақиллик вазифаларини амалга оширишда ҳалқ билим ўзaro ҳамкорликлда иш юритиш.

7. У³ атрофида соғлом кучларни тўплай ва уларга таянсин.

8. Расматывателка беритмаслик.

9. Үз билиминин, маҳаккасонин мунтазам ошираётган.

10. Янгица тафаккур тарзига эга, фикрлар илм-хиллигини юндош этмайдиган.

11. Ўзгачлар фикрини эшитадиган ва ҳурмат қиладиган.

12. Ҷамъиёти инсонлар мафқолаҳои бӯиан ӯйиун кӯраидагн, "Эзои деб, муртнм деб, ёниб яллайдагн" фндои катрларга ёга бӯиши вазидалари мунтазам амалга оширно борилди.

Бугунги кунда раҳбар кадрлардан дунё билан боғланиш, раҳбарлик фаолиятини дунёвий меъерлар билан унёнликда олиб бориш, унга тадбиркорлик ва ижодийлик билан ёндашиш талаб этилмоқда. Шу билан биргаликда дунё аҳборот тизими англичиларидан мунтазам равишда хабардор бўлиш ва улардан амалиётда фойдаланишни тақом этмоқда. Мамлакат ойдаги тўртан вақифларини Мамлакат охириш мақса, ида ҳўзининг хўсуни манфатлари билан турух манфатларини, жойлардаги шарт-шароитларни аниқ ҳисобга олган ҳолда, умуминсоний манфатлар билан ўзаро ўйлунаштиришга хизмат қилаётган иш услуби ҳар қандай раҳбарнинг самараси фаолиятида муҳим восита бўлиб хизмат қилади.

Рақаб қадрилар фаолиятида ўзаро тинчлик ва ҳамкорлик, бир-бирини тушуниш; хайрхоҳлик, ўз қачинлигини кўра олади; шавқа сириниш, тобесик руҳиятидан устун турадиган, ҳодим меҳнатини, сазоюхиятини холисона баҳолайдиган ва рағбатлантирадиган; муствакки ижодий ишлагич, пратувананинг фазилатлари алоҳида аҳамият касб этмоқда.

Зеро, раҳбар кадрларнинг бундай жиҳатларига эътибори бўлганини, муносабатлари ташаббусларига, қонуниятлари ҳам тўла тақозо қилгани.

Шунинг алоҳида қайд қилиш жоғзки, Президент И. А. Каримов мамлакатимиз раҳбари сифатида раҳбар ҳолимлардан замонaviй раҳбарга доғдир хос қатор ижобий фазилатларни шакллантиришнинг талаб қилиб келмоқда.

[illegible]

Хоро, бу фаилатлар келажикда хукукий демократик давлатни барпо этишга мукатлас нота хисса кушадиган замонавий раҳбарлар шахсияти билан давлатларнинг татбиқлари бўлиб қолиш мумкинлар. Янги тиллари раҳбарлар, давлат хизматчиларини татбиқлари давлатчилигини хозирги кундаги давлатларнинг энг муҳим стратегик сисламаларидан бири бўлиб кетмоқда.

**УКУВЧИЛАРГА ФАНДУРАРО ЕКОЛОГИК ТАРБИЯ
БЕРИШДА – АВЕСТО АСОСИЙ МАНБА**

И. Исакштова, докторант

Хар бир жамнат даянкан унинг аъзолари ошиди ва маънавий ва ахлоқий катталикка эришди. Шу билан бирга афрод мухофазаси ва катталикнинг чора-тадбирлар бугунги кун экология соҳасидан бира катталик, камчиликлар ҳамда хатоларнинг баргараф элиш ёки олдинги кунларнинг юзга келганди.

Бир бир жаңынт ранака уунин алыоюри он идага маныаини ва ахлюкии ахлюктаапар риножита батык. Шу биян бгыра атроф мухит мухидазини ахлюктаапар кынанан чора-тадыраар булууги кун экология сохасидан бир чор итаапар, камчынаклар хамда ахлюктарин бартаарот эши бк оидан ашп можонгыннни юзга келтирди. Инсоннин табиятта булан ахлюктардин илк диний тааавуруларда у ахсини тошан. Калыни оламлар, ахлюктар, табиатта ах дашхалти холкастари, аьни ер сьтининги, суу тьсинин, буюн, сеп, урмон-тардаги ёттин уларий вахимага сотиб куйган ах дашхалти оламлар табиат холкасларининг хакикий саабаларининг бьлмалындиклары уун уларин тайритабий куулар еужула келтириш, деб уйтагалтаар. Табиятинин инсон устидан хуммонгипни дин пайло буйлиндигини ахсий сааб абхсинини барчакыза маълум.

Тотемизм билан ботлиқ тасаввурларда кишилар тотемга, яъни ўзининг ботлиқ ҳаёвонининг ёрдагига муқаддас бўлишади. Тотемлар эъзозланган, уларни ўқатириш ва отиш мумкин бўлмаган. Анимизм диний тасаввурларда кишилар табиқадан ҳар бир ҳодисанинг руҳи бор деб ҳисобланишар. Фетишизм эъзоз тасаввурларда кишилар табиқадан турин нарсалар ва ҳодисалар табиқадан, яъни кишилар табиқадан бўлишига эъзоз қилинади. Атрийтионизм, яъни кишилар табиқадан бўлишига эъзоз қилинади.

Бу даврда чорвачилик ва деҳқончилик пайдо бўлиши инқилибни таъминлаш бўлган таъсирини кўрсатди. Натигада, таъминат кифоси ўзгармоқда.

[illegible]

Асарда «Ахурамазда дудёни яратиб, ерларни, молларни тасвир қилиш, бош пана берар экан, тинч меҳнатдан роҳзоданиши, бот яратиниши, боқийини, леккончили қилиб уй қуришини ва покиза халт кечи, ёрлик ва эгизлик, дасб ёзилган. Шу билан бирга сув, сўғини, мақаласини, қўлларни, илларга раҳмхўр бўлиш тоғси асарининг қуйидаги парчаларда ўз вақтида топилган:

Чашмазорлар ва дарё сувидаги олқиш этамиз. Ёнхаларнинг тана илдизларининг эъзолаининг, буткул ер юзини олқишлайиниз, буткул осмонда паррандаларнинг махлукулари, ер ости махлукулари, паррандаларнинг олқишлайиниз. **Мандилар,** қишлоқлар, яйловлар, хонумлар, суғилар, олқишлайиниз.

Узоқ дарр жимиятда ва омуҳ тегманда замин бахшиҳ, ў омодиши ф
килади. Бундай замин бўлганда налласига кирган соҳибжамол кўз,
Кимки гади итгани, хонаки итги, ғ дайди итги ёхуд ов итгини, ур
ўлдирса, унинг руҳи нардига дунёга кўчганидан сўнг, бешоён б
чангазгаворда бўри тилкайдан кўйнинг дахшлати овозидан аяқла
файд бўлган бешитин тара элади.

Агарда муҳит тозадорини сақлаш ҳамда касалликларнинг оқибатини оқариштириш, инфлюэнцадан жойларни тузроқ, тош, қула остида ахлатларни беркиштиш, қишлоқнинг жойларини тоза қилиш билан муносиб, иссиқлик ва совуқлик йўли билан, кимеврий ёзу билан микрооблар камийиришига эътибор қаратиладан.

КОЛЛЕЖЪНЪРЪЧЛАРЛА ЭКОЛОГИК ОЙУН
ШАРЛАТИРШИЛА МСОБАКА ДАРСИ
Х.Э. Менсуров, *матрихотичи*

[illegible]

Қолдeж ұғуeиdаридa экологик өнгиши шaкaлдaттириш мaтeриaлдaр мaтeриaлдaр дoйaлaнбaнo, мaсaлaлaр тaнaлaт, тузиш вa eчидo бұйымeнe, мaтeриaлдaр дaрбa ұткaзиш мaкaдaгa мувoфик экaнtипини сaнo бoрлaтaлaр. тaлaкoт ишпиктe нaтeжaлaри тaсдиқийaлди.

Қолтеж үй-бұйымдарында экологияны оңтүстік шикізаттарын мадәулендіретін мадәулар танып, тузды ва еңш бұйымға ўқасылган мұсбақалардан намуналарды келтірдімиз.